

RECENZJE I SPRAWOZDANIA

SCRIPTURA SACRA

Rok 16/2012

**Stanisław Bazyliński OFMConv, *Wprowadzenie do studium Pisma Świętego*,
Lublin 2010, ss. 238.**

Wydawnictwo Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego odpowiedziało na potrzeby młodych biblistów, wydając w 2010 r. książkę, która omawia większość kwestii niezbędnych do pracy nad tekstem Pisma Świętego. Opracowanie powstało, jak wzmiankuje o tym wstęp, „w trakcie wykładów w Papieskim Instytucie Biblijnym w Rzymie i nabierało kształtów głównie dzięki dialogowi autora ze studentami proseminarium z metodologii” Wieloletnie dydaktyczne doświadczenie o. Stanisława Bazylińskiego OFMConv w pracy ze studentami biblistyki pozwoliło na zebranie całej niezbędnej wiedzy propedeutycznej oraz ujęcie jej w jeden tom. Opracowanie, jak wspomina o. Ryszard Sikora OFM, jest wzbogaconym o dodatkowe informacje tłumaczeniem popularnej angielskiej wersji podręcznika *A Guide to Biblical Research*. W Polsce nie ukazała się wcześniej publikacja, która w sposób kompleksowy omawiałaby warsztat pracy biblisty, dlatego książka o. Bazylińskiego stanowi długo wyczekiwane *novum* na polskim rynku wydawniczym i ma szansę wyposażyć badaczy podejmujących pracę nad Pismem Świętym w niezbędne narzędzia.

Książka jest bogata w detale, dlatego trudno omówić wszystkie jej zalety. Autor ujął poruszane zagadnienia w sześć rozdziałów, rozpoczynając od omówienia wydań tekstu oryginalnego nie tylko w jego greckiej i hebrajskiej wersji, ale również w przekładach na inne języki starożytne. Opisuje następnie najlepsze bibliografie biblijne oraz, co ważne, wymienia ogólnodostępne bazy internetowe, które w dzisiejszych czasach stanowią najbogatsze i najczęściej uaktualniane źródło informacji. W dalszych rozdziałach poświęca uwagę literaturze podstawowej, odsyła do najlepszych podręczników do nauki języków starożytnych oraz wstępów do Pisma Świętego. Zamieszcza wprowadzenie do literatury rabinicznej, która do dnia dzisiejszego stanowi dla młodych badaczy niemalą egzotykę, oraz opisuje najważniejsze stanowiska archeologiczne, na których od-

najdywano manuskrypty biblijne i apokryficzne. Pewnym niedostatkim książki, z punktu widzenia badacza polskiego, jest fakt, że autor mało miejsca poświęca rodzimej, ogólnodostępnej literaturze przedmiotu, która z roku na rok wzbogacana jest o cenne pozycje. Po wymienieniu najważniejszej literatury omówione zostały również środki literackie, których znajomość jest niezbędna dla należytej interpretacji tekstu biblijnego. Następnie, krok po kroku, czytelnik zapoznać się może z techniką pracy egzegetycznej. Autor, chcąc ułatwić pisanie pracy naukowej, podaje normy cytowania literatury i tworzenia bibliografii. Nie jest to jednak system kompatybilny z tym, który stosuje się w polskim środowisku biblijnym, choć istnieje tu wciąż pewna dowolność. Uznać należy za bardzo cenne również to, że w książce znalazły się wykazy skrótów oraz sposoby transliterowania tekstu biblijnego, co być może przyczyni się do ujednoczenia transkrypcji w pracach naukowych na polskich uczelniach teologicznych.

Jak stwierdza sam autor: „Zawartość opracowania nie wyczerpuje całej propedeutycznej tematyki, by wdrożyć do badań biblijnych”. Ukazuje jednak warsztat z całą różnorodnością narzędzi niezbędnych na poziomie magisterium oraz cennych także na dalszych etapach kształcenia. Zasadniczym brakiem opracowania może wydawać się pobieżne potraktowanie metodologii badań biblijnych. Jest to jednak brak uzasadniony. Mając bowiem na uwadze formę publikacji, należy podkreślić, że autor nie miał na celu stworzenia podręcznika do metodologii, lecz tylko wprowadzenie czytelnika w meandry pracy z tekstem Pisma Świętego. Odpowiadając jednak na potrzeby odbiorców oraz wychodząc naprzeciw współczesnym tendencjom w egzegezie, czyni autor wstęp do coraz popularniejszej metody badań biblijnych, która nie doczekała się dotąd w literaturze polskiej należytego wstępu, mianowicie do analizy retorycznej.

Wprowadzenie do studium Pisma Świętego powinno znaleźć się w zbiorze podręcznym każdego młodego biblisty. Dzięki temu opracowaniu praca egzegetyczna z pewnością stanie się jeszcze przyjemniejszą drogą do zgłębiania wiedzy i pogłębiania wiary w Boże Objawienie wypisane na kartach Biblii. Należy również żywić nadzieję, że ta cenna pozycja wpłynie na wzrost poziomu prac dyplomowych z zakresu egzegezy biblijnej.

Anna Rambiert